

Datum van inontvangstneming : 21/03/2018

beslissing

RECHTBANK NOORD-NEDERLAND

Afdeling strafrecht

Locatie Leeuwarden

rekestnummer 17/460

zaaknummer CJIB 300000014

Ingeschreven in het register van het Hof van Justitie onder nr. <u>1.071.840</u>		
Luxemburg	13. 02. 2018	De Griffier, voor deze
Fax/E-mail:	[Redacted]	
Neergelegd op: <u>12.02.2018</u>	Maria Manuela Ferreira Hoofdadministrateur	

Beslissing van de meervoudige raadkamer d.d. 1 februari 2018 op de vordering van de officier van justitie ex artikel 22 van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging geldelijke sancties en beslissingen tot confiscatie, in de zaak tegen:

ET

[Redacted],
[Redacted],

hierna: veroordeelde,
raadsman mr. R.B.M. Poppelaars, advocaat te Breda.

Procesverloop

Op 22 juni 2017 is ter griffie van de rechtbank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden, ingekomen de vordering van de officier van justitie tot het verlenen van verlof tot de tenuitvoerlegging van lijfswang voor een periode van 1095 dagen in verband met de op 20 december 2012 in België opgelegde beslissing tot confiscatie van een bedrag van € 800.000,00. De openstaande vordering bedraagt op het moment van het indienen van de vordering € 652.994,19 aldus de officier van justitie.

De raadsman en de officier van justitie hebben schriftelijk hun standpunten uiteengezet en diverse stukken ingebracht. De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 27 september 2017 en 11 januari 2018. Veroordeelde is daarbij verschenen, bijgestaan door zijn raadsman.

Motivering

1. De vordering is ingesteld op grond van artikel 22 van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging geldelijke sancties en beslissingen tot confiscatie (WWETGC).

De rechtbank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden, is de bevoegde instantie voor de behandeling van de vordering.

2. Bij arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen, d.d. 20 december 2012 gewezen, is ten aanzien van veroordeelde een confiscatiebeslissing opgelegd tot een bedrag van € 800.000,00. Dit arrest is onherroepelijk geworden en de executie van de betalingsverplichting is overgenomen door Nederland. Veroordeelde heeft tegen deze overname van de executie beroep aangetekend op grond van artikel 27 van de WWETGC. Dit beroep is bij beslissing van 8 juli 2015 ongegrond verklaard.

CURIA GREFFE Luxembourg	
Entrée	12. 02. 2018

3. De officier van justitie vordert verlop tot tenuitvoerlegging van lijfswang omdat nog een bedrag van € 652.119,19 moet worden betaald en het vermoeden omtrent mogelijke onzichtbare geldstromen gehandhaafd blijft. Daarnaast bestaat het vermoeden dat een Porsche voor een aanzienlijk hoger bedrag dan het door veroordeelde genoemde bedrag van € 12.000,00 is verkocht terwijl over de besteding van die € 12.000,00 niets is vermeld.

4. De raadsman stelt zich primair op het standpunt dat het openbaar ministerie niet ontvankelijk moet worden verklaard in haar vordering omdat deze in strijd met het recht is ingediend. Mocht het openbaar ministerie wel ontvankelijk worden geacht, dan moet de vordering om dezelfde reden worden afgewezen. Subsidiair verzoekt de raadsman de rechtbank prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, die zien op de vraag of het de tenuitvoerleggingsstaat is toegelaten om lijfswang toe te passen. De raadsman stelt daarbij -kort gezegd- dat lijfswang niet slechts een maatregel is, maar ook een punitieve sanctie in de zin van artikel 7, eerste lid, van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en in de zin van artikel 49, eerste lid, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Toepassing van lijfswang vormt een verzwaaring van de confiscatiebeslissing, waardoor deze onrechtmatig is, aldus de raadsman.

5. Het openbaar ministerie stelt zich op het standpunt dat het uitgangspunt bij de wederzijdse erkenning is dat de buitenlandse beslissing op dezelfde manier ten uitvoer wordt gelegd als de nationale beslissing, behoudens in het kaderbesluit expliciet verwoorde uitzonderingen. Het karakter van de lijfswang is een pressiemiddel en daarmee geen vervanging voor betaling en geen strafoplegging. Het openbaar ministerie is ontvankelijk in de vordering tot toepassing van lijfswang en het stellen van prejudiciële vragen is overbodig, aldus de officier van justitie.

6. Deze rechtbank is de enige en daarmee de hoogste instantie die bevoegd is vorderingen op grond van artikel 22 van de WWETGC tot het verlenen van verlop tot tenuitvoerlegging van lijfswang te behandelen.

7. De WWETGC is tot stand gekomen ter implementatie van het Kaderbesluit nr. 2006/783/JBZ inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen tot confiscatie (hierna: het Kaderbesluit).

8. Artikel 22 van de WWETGC luidt -voor zover hier van belang- als volgt:

1. Een voor erkenning vatbare beslissing tot confiscatie wordt erkend en ten uitvoer gelegd volgens Nederlands recht. Voor zover de beslissing tot confiscatie:

a. strekt tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, wordt de beslissing overeenkomstig artikel 577b, eerste lid, en 577c van het Wetboek van Strafvordering, ten uitvoer gelegd, met dien verstande dat de raadkamer van de rechtbank Noord-Nederland bevoegd is de vordering tot het verlenen van verlop tot tenuitvoerlegging van lijfswang te behandelen;

b. (...)

2. (...)

3. Een vervangende straf of maatregel wordt slechts ten uitvoer gelegd nadat de bevoegde autoriteit in de uitvaardigende lidstaat daartoe toestemming heeft gegeven.

9. Artikel 577c, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering luidt als volgt:
Indien de veroordeelde niet aan het vonnis of arrest waarbij de verplichting is opgelegd tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel voldoet en volledig verhaal op grond van de artikelen 574 tot en met 576 op diens vermogen niet mogelijk is gebleken, kan de rechter op vordering van de officier van justitie verlof tot de tenuitvoerlegging van lijfswang van ten hoogste drie jaar verlenen.

10. In een eerdere beslissing (Rechtbank Noord-Nederland 13 november 2015 ECLI:NL:RBNNE:2015:6358) heeft de rechtbank zich uitgelaten over de vraag of lijfswang gelijk te stellen is met de vervangende hechtenis als bedoeld in artikel 16 van de WWETGC. De rechtbank heeft die vraag ontkennend beantwoord. De rechtbank heeft daarbij met name acht geslagen op de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de WWETGC (Kamerstukken II, 2007-2008, 31 555, nr. 3). Ten aanzien van het toepassen van lijfswang houdt deze memorie onder meer het volgende in:

'Het opleggen van vervangende maatregelen als alternatief voor de beslissing tot confiscatie wordt in het kaderbesluit expliciet niet toegestaan, tenzij de uitvaardigende lidstaat daartoe toestemming geeft. Met het toepassen van lijfswang blijft de verplichting tot betaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel echter bestaan en is er derhalve geen sprake van een vervangende maatregel. (...) deze bepaling strekt ter implementatie van artikel 12, vierde lid, van het kaderbesluit en regelt dat de uitvoerende staat alleen na expliciete toestemming van de uitvaardigende lidstaat een alternatieve sanctie ten uitvoer mag leggen. Zoals reeds in paragraaf 4.1 van het algemeen deel van deze memorie van toelichting is aangegeven, kan lijfswang zonder toestemming van de uitvaardigende lidstaat worden toegepast, omdat dit geen alternatieve sanctie is.'

11. De Hoge Raad heeft op 20 december 2011 (ECLI:NL:HR:2011:BP9449) geoordeeld dat lijfswang als 'penalty' in de zin van artikel 7, eerste lid, van het EVRM moet worden aangemerkt. De Hoge Raad heeft daarbij overwogen:

'5.4. Alles afwegende is de Hoge Raad van oordeel dat de in de eerste klacht van het middel aan de orde gestelde vraag bevestigend moet worden beantwoord. De in art. 577c Sv voorziene maatregel van lijfswang heeft als 'penalty' te gelden in de zin van art. 7, eerste lid, EVRM. De hiervoor geschetste inkadering in het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering -met als vertrekpunt een veroordeling ter zake van een strafbaar feit-gevoegd bij de langdurige periode waarvoor lijfswang kan worden opgelegd, geeft die maatregel een zodanig punitief karakter dat zij als 'penalty' moet worden aangemerkt. Daaraan doet niet af dat de lijfswang volgens de wet als maatregel heeft te gelden. Het begrip 'penalty' moet immers autonoom worden uitgelegd.'

12. Thans ligt (opnieuw) de vraag voor of toepassing van lijfswang in strijd is met het doel en de strekking van het Kaderbesluit.

13. De rechtbank acht het voor de juiste toepassing van het recht, zowel in deze zaak als in toekomstige zaken, aangewezen de vraag naar de rechtmatigheid van het in Nederland opleggen van lijfswang in het kader van de executie van een in het buitenland opgelegde beslissing tot confiscatie voor te leggen aan het Europese Hof van Justitie.

14. Naast de hierboven al genoemde bepalingen zijn nog van belang:

Artikel 7, eerste lid, van het Kaderbesluit:

De bevoegde autoriteiten van de tenuitvoerleggingsstaat gaan zonder verdere formaliteit over tot de erkenning (...) en nemen onverwijld de nodige maatregelen met het oog op de tenuitvoerlegging ervan, (...)

Artikel 10 van het Kaderbesluit:

Indien het onmogelijk is een beslissing geheel of gedeeltelijk ten uitvoer te leggen, kan de tenuitvoerleggingsstaat vervangende sancties, waaronder vrijheidsstraffen, toepassen in de gevallen waarin zijn recht daarin voorziet en de beslissingsstaat in het in artikel 4 bedoelde certificaat heeft ingestemd met de toepassing van die vervangende sancties.

Artikel 12 van het Kaderbesluit:

1. Onverminderd lid 3 wordt de tenuitvoerlegging van de beslissing tot confiscatie beheerst door het recht van de tenuitvoerleggingsstaat en zijn de autoriteiten van die staat bij uitsluiting bevoegd te beslissen over de procedures betreffende de tenuitvoerlegging en alle daarop betrekking hebbende maatregelen.

2. (...)

3. (...)

4. tenzij de beslissingsstaat daartoe toestemming verleent, kan de tenuitvoerleggingsstaat geen vervangende maatregelen opleggen als alternatief voor de beslissing tot confiscatie, waaronder vrijheidsstraffen of andere vrijheidsbeperkende maatregelen.

Artikel 16, eerste lid, van de WWETGC :

Indien de geldelijke sanctie is opgelegd bij rechterlijke uitspraak waarbij tevens een tot vervangende hechtenis strekkende sanctie is opgelegd, kan de rechter op vordering van de officier van justitie verlof tot tenuitvoerlegging van die vervangende hechtenis verlenen. De vordering wordt slechts ingesteld indien de veroordeelde niet aan de verplichting tot betaling van de geldelijke sanctie voldoet, volledig verhaal op grond van de artikelen 574 tot en met 576 van het Wetboek van Strafvordering op diens inkomsten of vermogen niet mogelijk is gebleken en de bevoegde autoriteit van de uitvaardigende lidstaat met de tenuitvoerlegging van die vervangende hechtenis heeft ingestemd.

Beslissing

De rechtbank stelt de navolgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

1. Kan artikel 12, eerste lid, van het Kaderbesluit 2006/783/JBZ zo worden uitgelegd dat bij de tenuitvoerlegging in Nederland van een door een beslissingsstaat overgedragen confiscatiebeslissing lijfswang als bedoeld in artikel 577c van het Wetboek van Strafvordering kan worden toegepast, mede gelet op de beslissing van de Hoge Raad van 20 december 2011, inhoudende dat lijfswang heeft te gelden als penalty in de zin van artikel 7, eerste lid, van het EVRM?

2. Maakt het voor de mogelijkheid tot het toepassen van lijfswang verschil of het recht van de beslissingsstaat eveneens de mogelijkheid tot toepassing van lijfswang kent?

De rechtbank houdt haar oordeel omtrent de door de officier van justitie ingediende vordering aan voor onbepaalde tijd, in afwachting van de beslissing van het Europese Hof.

Deze beslissing is gewezen op 1 februari 2018 door mr. J.G.W. Lootsma-Oude Nijeweme, voorzitter, mr. M. Haisma en mr. W.S. Sikkema, rechters, bijgestaan door T.L. Komrij, griffier.

